

A dohányos

PRÓZA - LXIV. évfolyam, 25. szám, 2020. június 19.

Miután felkerültem Pestre, még visszajártam egy darabig, de aztán egyre kevésbé volt nekem is időm erre, hogy szülők bálja, falunap, idősök otthona, pünkösd meg mit tudom én. Traktorosnap Alsópusztán, ahol a színpad gumiszőnyeggel letakart raklapokból állt. Nincs is már otthon csoport. Megszűnt. Nem járok már haza egyáltalán. Anyám, apám meghalt, nővéremmel nem beszélünk. Ez van.

Hogy nálunk otthon, ja, nem, nem, nem, nem volt semmi. Érted, az Alföld peremén, hát régen volt, mert ugye táncoltuk mi eleget a kun verbunkot meg ilyeneket, de családiról én semmit nem hoztam. Az iskolában is, hogy tanultuk, hogy *Béreslegény, jól megrakd a szekered meg Kőrösfői kertek alatt*, ez köszönő viszonyban nem volt azzal, hogy nagyapám énekelte, amikor befröccsözött, hogy *Kiskutya-nagykutya nem ugat hiába meg Borulj a pacalomra, kisangyalom, mert olcsó és nem ráz*, meg *Szép asszonynak urizálok, urizálok, urizálok*. A mulatóstól, amikor a szintetizátor mögött nyenyereg a faszi (hogy a picsába van, hogy mindnek ugyanolyan a hangja?), és akkor ott ropják bebaszva a jól megtermett gazdálkodók a túlsúlyos asszonyokkal, bepacsulizva, a lila öltönyben meg a csillámos kisestélyiben, én ettől fiatalon rosszul voltam. Ma már megengedőbb vagyok. Gondolom, ezért is szívott be ennyire ez, meg azért kattantam rá Erdélyre teljesen, mert nálunk, érted, semmi nem volt, de semmi. Néphagyomány vagy népművészet. Nagyanyámék mesélgettek, hogyan őrizték a libákat gyerekként, meg hogy kapáltak, egyeltek, arattak, mit tudom én, ezeket én is csináltam. Kint meg aztán elvarázsolt a zene, a táj, a házak, a viseletek, a kedvesség, a nyelv, ezek. Azt még akkor nem rakod össze, hogy a tánc csak egy része volt az életüknek, ugyanúgy szívtak a földeken meg etették az állatokat, mint a te nagyszüleid. Szopatták őket a komcsik. A románok. Azt hiszik sokan, hogy a néptánc az úgy önmagában áll, meg hagyományos életmód, apjuk faszát, fél percig nem bírják a nagy kemény csávók, akiknek a próbaterem meg a színpad között telik el az életük. Ebből élnek, ugye profik. Amikor fent voltam Pesten, egy kollégagyerek se tudta volna megfogni a kaszát. Pedig voltak vidékiek bőven, de körülbelül ötéves koruktól erre voltak trenírozva, hogy táncoltak, mint a barom. Mint a focisták. Ha parasztizálni kéne, ahogy a múlt rendszerben mondták, és lenne tánc, mondjuk negyedévente egyszer, ezek ott pusztulnának meg. Már hogy otthagynák, de biztos lenne olyan is, aki fölkötné magát. Én csak alkoholista lennék.